

"לדורות"

סיפוריהם של ניצולי השואה החיים בישראל שאלון לרישום קורות ניצולת השואה

איסוף סיפוריהם של ניצולי השואה הוא אחד המרכיבים החשובים ביותר בשימור הזיכרון ובהנחלתו לדורות הבאים. לכן, המידע על קורותיהם של הניצולים חיוני מאוד לחוקרים ולבני הדורות הבאים. בעזרת מידע זה אפשר יהיה להכיר את הסיפורים הפרטיים המרכיבים את התמונה הרחבה של תקופת השואה. לסיפור האישי שלכם יש חשיבות לאומית, מחקרית

וחינוכית. אוסף הסיפורים יעלה לאתר אינטרנט מיוחד שכתובתו www.ledorot.gov.il

אנו מודים לך מראש על הנכונות לשיתוף הפעולה.

שם משפחה ושם פרטי כיום

שם משפחה: דוד	שם פרטי: שרה
------------------	-----------------

פרטים אישיים לפני השואה ובתקופתה

יש לרשום שמות ומקומות באותיות בדפוס (גם בלועזית) במקומות המסומנים

שם משפחה לפני המלחמה או בתקופתה: הרשקוביץ	בלועזית Herscovici	שם נעורים:
שם פרטי לפני המלחמה או בתקופתה: סוריקה	בלועזית Surica	מין: נ תאריך לידה: 9.4.1938
מקום לידה (ישוב, מחוז): פיאטרה ניאמץ	בלועזית Piatra Neamț	ארץ לידה: רומניה
שם פרטי של האב: חיים	שם פרטי ושם נעורים של האם: חנה אלטר-כץ	
שם פרטי של האישה/הבעל (אם היה/תה נשוי/נשואה לפני המלחמה): שם נעורים של האישה:		
מקום מגורים קבוע לפני המלחמה: פיאטרה ניאמץ	בלועזית Piatra Neamț	ארץ המגורים: רומניה
השכלה/תואר אקדמי לפני המלחמה:	מקצוע לפני המלחמה:	חבר בארגון או בתנועה:
מקומות מגורים בתקופת המלחמה (ישוב, מחוז, ארץ): פיאטרה ניאמץ, רומניה		
האם היית בגטאות? אילו ומתי?		
האם היית במחנות? אילו ומתי?		
מקום השחרור:	תאריך השחרור:	
האם שהית במחנה עקורים? שם המחנה?	לאן עברת/חזרת לאחר השחרור (ציין מקום)?	
מקומות/מחנות בדרך לארץ: וינה, אוסטריה	שנת עליה: 1960	שם האנייה (אם עלה בדרך הים):

אנא ספרי/י על קורותיך לפני המלחמה

(ציוני דרך: משפחה, סביבה, ילדות ולימודים, עבודה, חברות בארגון): נא לכתוב בגוף ראשון

גרתי עם הוריי 31 אחיי באזור בו רוכזו רוב יהודי העיר. הייתה לנו וילה יפה עם חצר ואני זוכרת חיים שמחים וטובים. אבי היה חייט ואמי תופרת. סבא וסבתא גרו די קרוב אלינו וגם להם היה בית יפה עם גינה מלאה בעצי פרי שהייתי נהנית לקטוף ולאכול. סבתא וסבתא מצד אמא היו גרים בכפר קרוב לעיר, בסמוך לבית חרושת ענקי לעץ. אני עד היום זוכרת את ריח העץ החזק שהיה מורגש כשהייתי באה לבקר אותם.

נא ספרי/י על קורותיך בזמן המלחמה

(ציוני דרך: מעצר וגירוש, גטאות, מחנות וצעדות מוות, במסתור או בזהות בדויה ושם בדוי, פעילות ותפקידים ביוזנראט/תנועות נוער/מחתרת/פרטיזנים, השתתפות בבריחה/התנגדות/לחימה, האם אדם/ארגון יהודי/לא יהודי סייע באופן משמעותי להצלתך; בריחה/הגירה בכפייה, פינוי/אווקואציה למרכז ברית המועצות):

כשהגרמנים הגיעו לעיר, הם התמקמו ברחבה קרובה לבית שלנו, בו היו נוהגים לעשות ירידים וקרקסים, סמוך לגדות נהר Cvejdi. תחילה הגרמנים היו ביחסים טובים עם התושבים. זכור לי שהם אפילו הביאו לנו סבון וסוכריות. לא ידענו אז על הזוועות שהתרחשו בשאר אירופה וכנראה שגם הם לא. באותה תקופה נאלצנו לענווד טלאי צהוב והיה גם עוצר החל משעה מסוימת. בשלב מסוים אבא נלקח למחנה עבודה. מדי פעם היה חוזר מלוכלך ומלא כינים ואמא היתה רוחצת אותו. באחת הפעמים היא חטפה טיפוס ונלקחה לביה"ח, שם הייתה בבידוד, ואני ואחיי היינו בינתיים אצל סבתא. היה לי מאוד קשה לקבל את העובדה שאי אפשר לבקר את אמא, אבל פעם אחת ביקרתי אותה ותיקשרנו דרך חלון שהפריד בינינו. לקראת סוף המלחמה, כאשר הגרמנים החלו לנחול מפלות בקרבות מול הרוסים, הם החלו להפציץ את העיר. אני זוכרת היטב איך אבא שלי החביא את חפצי הערך שלנו בתוך הנברשת, ואיך הוא חסם את כל הדלתות והחלונות עם קרשים בעזרת מסמרים גדולים, לפני צאתנו מהבית. אספנו כמה חפצים והלכנו, הוריי, אחיי ואני להסתתר מפני ההפצצות במרתף של סבא וסבתא, יחד איתם ועם עוד דודים ובני דודים. לא ידוע לי כמה זמן הסתתרנו שם, אבל כנראה שזה היה זמן מה מפני שמה שאכלנו היה לחם יבש וממש קשה עם קצת סוכר. מתישהו דוד שלי יצא במטרה להביא לנו אוכל, ועבר זמן והוא לא חזר. כשנגמרו ההפצצות יצאנו החוצה וראיתי המון אש ועשן, בתים שרופים והרבה הרוגים ברחובות. שניים מההרוגים שראינו היו דודים שלי, שנורו. חזרנו לבית שהפך לערמת אפר. פשפשנו בתוך ערמת האפר ומצאנו שם זוג פמוטים מכסף ושאריות סכו"ם ששמרתי במשך שנים רבות.

אנא ספרי/י על קורותיך מתום המלחמה ועד עלייתך לארץ

(ציוני דרך: השחרור וחזרה הביתה, חיים אחרי המלחמה, בריחה, העפלה/ עליה):

לאחר המלחמה שכרנו דירה אחת די קרוב למרכז העיר. הדירה היתה די קטנה והצטופפנו שם 6 ילדים (נולדו לאמי עוד שני ילדים לאחר המלחמה). היה שולחן אחד שעליו אכלנו, ההורים היו עובדים עליו ואני ואחי היינו עושים שיעורי בית עליו. תחילה היה קשה להוריי למצוא עבודה, ואבי התפרנס מכל מיני עבודות שהזדמנו לו. לאט לאט הצלחנו להשתקם כלכלית. אבא ואמא עבדו בתפירות, וגיידלנו גם ירקות בגינה ותרנגולים לביצים. הלכתי לגן ואח"כ לביה"ס שהיה לפני המלחמה ב"ס יהודי וכעת היה ב"ס מעורב. לאחר שסיימתי את לימודי התיכון, התחנתי עם בעלי בפיאטרה-נימצ, שם נולד בנו הראשון בשנת '55. עלינו לארץ בשנת 1960 דרך אוסטריה, ולאחר 4 שנים עלו לארץ גם הוריי ואחי.

נא ספרי/י על חיך בארץ

(ציוני דרך: לימודים/ תעסוקה, שירות צבאי, פעילות ציבורית או תרבותית, משפחה/ דורות המשך וכו'):

הגענו לקרית שמונה. תחילה גרנו בדירה קטנה שלא היה בה עדיין חשמל בחצי שנה הראשונה. בקריית שמונה נולדה בתי השניה ב1961, ובני השלישי ב1969. עבדתי מספר שנים בסולל בונה במחלקת תשלומים. בשנת 1970 עזבנו את קריית שמונה בגלל ירי הקטיושות, משם עברנו לנתניה, ומשם לבת ים שם הפעלנו מעדניה. אחר כך חיינו מספר שנים בפריז, אליה עברנו בעקבות הבן שניהל מפעל בגדים וביקש שנעזור לו. לאחר מכן הגענו לבאר שבע כיוון שבתנו גרה שם ורצינו להיות קרובים אליה. בשנים האחרונות עבדנו בעלי ואני בתור משגיחים באוניברסיטת בן גוריון, וכיום אני עדיין עובדת בעבודה זו.

ראיון: ענבר וג

באר שבע. מאי 2012